

« جدول حالات فعل مضارع » :

فعل: بر حسب زمان سه قسم است: ماضی، مضارع و امر.

۱. ماضی : همه صیغه های فعل ماضی مبنی است.

۲. مضارع : الف) مبنی : ص ۶ و ۱۲ مضارع و صیغه های ۱ ۴ ۷ ۱۳ ۱۴ زمانی که به نون تأکید متصل شوند.

ب) معرب : باقی صیغه های آن به جز ۶ و ۱۲

۳. امر : الف) مبنی : صیغه های ۷ تا ۱۲ امر مخاطب معلوم مبنی هستند.

ب) معرب : باقی صیغه های آن معرب هستند.

نکته : نوع اعراب و علامت آن در فعل های معرب در جدول حالات فعل مضارع آمده است.

مضارع	شیوه ساخت	مثال	ترجمه	اعراب	نوع اعراب	مثال
مضارع مثبت	بر وزن: يَفْعَلُ يَفْعِلُ يَفْعُلُ	يَكْتُبُ	می نویسد	مرفوع	(۱) ص ۱۴، ۱۳، ۷، ۴، ۱: الف) فعل ناقص: ضمه مقدر ب) بقیه فعلها: — ظاهر (۲) ص ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۳، ۲: نون عوض رفع ص ۶ و ۱۲ مبنی هستند و علامت اعراب ندارند.	ب (يَكْتُبُ يَمُدُّ يَأْمُرُ يَعِدُ يَوْجَلُ يَقُولُ يَبِيعُ الف) يَدْعُو يرمى يَخشى يَقى يَشوى ۲) يَكْتَبانِ يَعِدانِ يَقولانِ
مضارع منفی	ما + فعل لا + فعل	ما يَكْتُبُ لا يَكْتُبُ	نمی نویسد	مرفوع	(۱) ص ۱۴، ۱۳، ۷، ۴، ۱: — (۲) ص ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۳، ۲: نون عوض رفع
حال	لَ + فعل	لَيَكْتُبُ	دارد می نویسد	مرفوع
مستقبل	سَ + فعل سَوْفَ + فعل	سَيَكْتُبُ سَوْفَ يَكْتُبُ	بزودی می نویسد: (آینده نزدیک) خواهد نوشت: (آینده دور)	مرفوع
استفهامی	هَلْ + فعل أ + فعل	هَلْ يَكْتُبُ ؟	آیا او خواهد نوشت ؟	مرفوع

				أ يَكْتُبُ؟		
	(۱) ص ۱۴، ۱۳، ۷، ۴، ۱ : الف) در ناقص الفی (يَخْشَى) : فتحه مقدر ب) در بقیه فعلها (صحيح، مضاعف، مهموز، مثال، اجوف، ناقص واوی و یایی) : — (۲) ص ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۵، ۳، ۲: حذف نون	منصوب	اینکه بنویسد هرگز نمی نویسد تا (برای اینکه) بنویسد پس می نویسد	أَنْ يَكْتُبَ لَنْ يَكْتُبَ كَي يَكْتُبَ إِذَنْ يَكْتُبَ	أَنْ + فعل لَنْ + فعل كَي + فعل إِذَنْ + فعل	منصوب
	(۱) ص ۱۴، ۱۳، ۷، ۴، ۱ : الف) در فعل ناقص : حذف حرف عله ب) در بقیه فعل ها (صحيح، مضاعف، مهموز، مثال، اجوف) : — (۲) ص ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۵، ۳، ۲: حذف نون	مجزوم	ننوشت هنوز ننوخته است باید بنویسد ننویس (امر منفی) هر کس بنویسد ...	لَمْ يَكْتُبُ لَمَّا يَكْتُبُ لِيَكْتُبُ لَا يَكْتُبُ مَنْ يَكْتُبُ	لَمْ + فعل لَمَّا + فعل لام امر + فعل لاء نهی + فعل و ادات شرط: من، ما، مهما، ...	مجزوم